

4. Коротаева О.В. Черлидинг: методические указания к практическим занятиям для студентов всех специальностей. Мурманск: Изд-во МГТУ, 2009.
5. Тимофеева О.В. Черлидинг в системе физического воспитания студенток. *Теория и практика физической культуры*. 2008. № 11. С. 36–38.
6. Черлідинг: правила змагань / А. А. Боляк, Ю. Ю. Крикун, Е. І. Ауштикальніс, Н. Л. Боляк. К.: Всеукраїнська федерація черлідигу, 2005. 76 с.
7. Шиян О. Історичні аспекти становлення та розвитку черлідигу у світі та Україні. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2013. № 2. С. 196–199.

References

1. Ajvazova E.S. (2005). Chirliding – innovacionnyj vid sporta v prepodavanii fizicheskoj kul'tury v SKAGS [Cheerleading – an innovative sport in teaching physical culture at SKAGS]. *Proceedings of the VIII Intern. scientific-practical. conf. "Physical culture, sport and tourism: today and tomorrow"*.
2. Boljak A., Boljak N. (2016). Vplyv zanjat' čyrlidynhom na formuvannja liders'kych jakostej studentiv vyščych navčal'nych zakladiv [The influence of cheerleading classes on the formation of leadership qualities of students of higher educational institutions]. *Sports Science of Ukraine*, vol. 2, no. 72, P. 61–67.
3. Kondakov V.L., Kopejkina E.N., Balyшева N.V., Usatov A.N., Skrug D.A. (2015). Otnoshenie studentov k zanjatijam fizicheskoj kul'turoj i sportom v obrazovatel'nom prostranstve sovremennogo vuza [The attitude of students to physical culture and sports in the educational space of a modern university]. *Modern problems of science and education*. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=18861>.
4. Korotaeva O.V. (2019). Chirliding: metodicheskie ukazanija k praktičeskim zanjatijam dlja studentov vseh special'nostej. [Cheerleading: guidelines for practical exercises for students of all specialties].
5. Timofeeva O.V. (2008). Chirliding v sisteme fizicheskogo vospitanija studentok [Cheerleading in the system of physical education of female students]. *Theory and practice of physical culture*, 11, 36–38.
6. Boljak A.A., Krykun Ju.Ju., Auštykaľ'nis E.I., Boljak N.L. (2005) Čyrlidynh: pravyla zmahani' [Cheerleading: competition rules]. p. 76.
7. Shyyan O. (2013). Istoryčhni aspekty stanovlennja ta rozvyt'ku cherylidyngu u sviti ta Ukrayini [Historical aspects of the formation and development of cheerleading in the world and Ukraine]. *Sports Bulletin of the Dnieper*, 2, pp.196–199.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.3K(147).39
УДК 378.147

Колосовська В.В.

кандидат педагогічних наук,
старший викладач Білоцерківського національного аграрного університету, м. Біла Церква
ORCID: 0000-0002-2349-0941

Трофіменко В.О.

асистент Білоцерківського національного аграрного університету, м. Біла Церква
ORCID: 0000-0002-2809-9060

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Мета. Проаналізувати дані науково-педагогічної літератури з питання формування еколого-валеологічної компетентності в процесі фізичного виховання студентів аграрних закладів вищої освіти. **Методологія.** Аналіз і узагальнення наукових досліджень з проблеми формування еколого-валеологічної компетентності; аналіз стандартів вищої освіти України галузі знань аграрні науки та продовольство, спеціальностей агрономія, ветеринарна медицина, технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Застосування методів спостереження і бесіди зі студентами, педагогічним колективом кафедри здоров'я та фізичної рекреації для виявлення складових, що забезпечують організацію аудиторної та позааудиторної роботи з фізичного виховання студентів аграрних закладів вищої освіти. **Наукова новизна** полягає в тому, що уточнено складові еколого-валеологічної компетентності, конкретизовано її цільову спрямованість, розглянуто завдання щодо дбайливого ставлення до навколишнього середовища у поєднанні із дотриманням принципів здоров'я-збереження; обґрунтовано важливість використання засобів фізичного виховання з метою оволодіння еколого-валеологічними знаннями, вміннями, відповідним культурним мисленням та поведінкою; згідно стандартів вищої освіти України визначено результати навчання дисципліни фізичне виховання, які мають забезпечити належний рівень сформованості еколого-валеологічної компетентності. **Висновки.** Проведений аналіз науково-педагогічної літератури показав, що формування еколого-валеологічної компетентності є важливою

психолого-педагогічною проблемою, яка має вирішуватися з урахуванням усіх складових підготовки до майбутньої професійної діяльності. Тому потрібно приділити увагу визначенню компонентів готовності сформованості вищезазначеної компетентності, створенню відповідних умов для організації навчально-виховного процесу. У процесі викладання навчальної дисципліни фізичне виховання маємо враховувати специфіку аграрної галузі й зосередити зусилля на освоєнні студентами методів та засобів на еколого-валеологічних засадах.

Ключові слова: екологія, валеологія, компетентність, студенти, фізичне виховання.

Kolosovska V., Trofimenko V. Formation of ecological and valeological competence in the process of physical education of students of agricultural higher education institutions as a pedagogical problem. Purpose. To analyze the data of scientific and pedagogical literature on formation of ecological and valeological competence in the process of physical education of students of agricultural higher education institutions. **Methodology.** Analyses and generalization of scientific researches of the issues of formation of ecological and valeological competence; analyses of standards of the higher education of Ukraine of the field of knowledge which is agricultural sciences and food, "Agronomy", "Veterinary Medicine", "Technology of production and processing of livestock products" specialties. Application of methods of supervision and conversation with students, pedagogical staff of Health and Physical Recreation Department to identify the components ensuring the organization of classroom and extra classroom work on physical education of students of agricultural higher education institutions. The academic **novelty** consists in the fact that the components of ecological and valeological competence are specified, its target is specified, the tasks of environmental friendliness in combination with observance of the principles of health protection are considered; presented arguments for the importance of using the means of physical education in order to master the ecological and valeological knowledge, skills, relevant cultural thinking and behavior; the results of teaching the discipline of physical education in accordance with the standards of higher education of Ukraine are determined, which should ensure the appropriate level of formation of ecological and valeological competence. **Conclusions.** The conducted analysis of scientific and pedagogical literature showed that the formation of ecological and valeological competence is an important psychological and pedagogical problem, which must be resolved taking into account all the components of preparation for future professional activity. That's why it is necessary to pay attention to the definition of the components of readiness for the formation of the above competence, for the creation of appropriate conditions for the organization of the teaching and educational process. In the process of teaching the academic discipline named "Physical education", we must take into account the specifics of the agricultural sector and focus on the development of students' methods and means on the ecological and valeological basis.

Key words: ecological, valeological, competence, students, physical education.

Постановка проблеми і аналіз публікацій. Глобалізація освітнього процесу в сучасних умовах висуває ряд вимог, серед яких ключовим питанням є реалізація компетентнісного підходу. Це пояснюється загальнолюдськими потребами, запитами виробництва до оволодіння належним рівнем професійної діяльності. Саме компетентнісний підхід є основою для закладання міцного підґрунтя, на якому має відбуватися підготовка майбутніх фахівців та їх подальше становлення. Зацікавленість у використанні даного підходу не випадкова, оскільки, відповідно до наукових тлумачень, він передбачає різнобічне інтелектуальне та культурне формування особистості. Також слід зазначити, що у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників акцент робиться на те, що продуктивність будь-якої діяльності залежить як від рівня сформованості компетентностей, так і від стану здоров'я особи, яка її здійснює.

За словами Т.С. Абідової «здоров'я сучасних студентів – це показник суспільного здоров'я через 10-30 років. Оскільки здоров'я нації розглядається як головний критерій цивілізованості держави, проблема формування валеологічної компетентності студентів в умовах становлення України як правової європейської держави, є особливо актуальною» [1, с. 12-14].

Тож професійна підготовка студентів різних спеціальностей має ґрунтуватися на валеологічних засадах, де головною метою є дотримання принципів здоров'язбереження. Важливим моментом у даному випадку постає створення сприятливого середовища як для навчальної, так і позанавчальної діяльності. Відповідно, Н. Приходько та Л. Буц наголошують: «суспільство на сучасному етапі вимагає від закладів освіти забезпечення максимального розвитку інтелектуальних здібностей і формування загальнолюдських якостей особистості. Насамперед духовного розвитку особистості, якій притаманний екологічний спосіб мислення, екологічна культура, мораль, етика» [4, с. 48].

Велика кількість наукових досліджень є підтвердженням того, що питання екології та валеології мають тісний взаємозв'язок. Різні аспекти формування еколого-валеологічної освіти висвітлювали Ю.Д. Бойчук, І.Л. Бузенко, Л.В. Дрожик, Н.М. Опара, Т.Г. Шаповалова, І.М. Щербак та інші науковці. Проте проблема формування еколого-валеологічної компетентності в процесі фізичного виховання потребує подальшого вивчення.

Мета роботи – проаналізувати дані науково-педагогічної літератури з питання форму-

вання еколого-валеологічної компетентності в процесі фізичного виховання студентів аграрних закладів вищої освіти.

Підкреслюючи важливість вищезазначеної проблеми, ми звернулися до праць провідних науковців. У своєму дослідженні Л.О. Чистякова звертає увагу на те, що «до сьогодні триває дослідження різних аспектів екологічної освіти, продовжується утілення її головної мети і завдань у практику. Вища освіта націлена на екологізацію мислення молоді, формування позитивного та екоцентричного ставлення до навколишнього середовища, гармонізації стосунків з природою та формування високого рівня екологічної культури» [10, с. 55].

Ю.Д. Бойчук вказує, що «екологічні проблеми становлять частину наших проблем здоров'я, а екологічна освіта – важлива частина навчання здоров'ю. Здоров'я людини і навколишнє середовище невіддільні у своїх виявленнях, оскільки благополуччя людини обумовлене біологічною, соціальною та духовною адаптацією до тих умов, у яких вона живе. Інтеграція екологічних перспектив і здоров'я – важливий аспект розвитку людини та її стосунків з навколишнім середовищем» [3, с. 17].

У свою чергу Н. Приходько та Л. Буц, розкриваючи проблему компетентнісної парадигми безпекової підготовки фахівців аграрної галузі, зазначають, що «результати навчання повинні робити внесок у формування такої ключової компетентності здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста як екологічна грамотність і здорове життя» [4, с. 17]. Отже, виявилось, що науковці зосереджують свою увагу навколо питань екологічної освіти та культури як важливого підґрунтя для ведення здорового способу життя.

Аналіз публікацій, проведений І. Авдеєнко, показав, що «вища школа є важливим елементом системи неперервної валеологічної освіти (сім'я – дошкільний навчальний заклад – школа – вищий навчальний заклад – післядипломна освіта – суспільство). Кожна ланка виконує свою роль і функції у процесі валеологічного виховання особистості. Вища школа має базуватися на принципах валеологічної освіти і на концептуальних засадах відповідно до навчального плану з урахуванням усіх особливостей і характерних рис професії» [2, с. 106].

У такому разі, серед навчальних дисциплін, відповідно до плану освітнього процесу аграрних ЗВО, фізичного виховання представляє великий інтерес. Засоби даної дисципліни, які використовуються в аудиторній роботі, а також у повсякденному житті, вказують на важливість поєднання знань екології і валеології. Усім відомі такі оздоровчі сили природи, як сонце, повітря та вода. І цілком зрозуміло, що отримати корисний вплив від даних природних складових, можливо лише при достатній обізнаності із нормами їх використання. На думку Н. Приходько та Л. Буц, «студенти повинні усвідомлювати взаємозв'язок окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадно та бережливо відноситися до природних ресурсів, забезпечувати чистоту довкілля» [4, с. 46].

Для подальшого з'ясування необхідності формування еколого-валеологічної компетентності в процесі фізичного виховання студентів аграрних закладів вищої освіти, нами було проведено аналіз стандартів вищої освіти України галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальностей – 201 Агрономія, 211 Ветеринарна медицина, 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. У результаті виявлено, що серед загальних компетентностей представлені такі, як: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здійснення безпечної діяльності [5, 6, 7].

До програмних результатів навчання відповідно до Стандарту вищої освіти зазначених спеціальностей, визначено результати навчання з дисципліни фізичне виховання. Так, до програмного результату, спрямованого на збереження та примноження досягнень і цінностей суспільства, ведення здорового способу життя, визначено такі результати навчання, як: уміти самостійно використовувати методичну літературу із валеології, теорії і методики фізичного виховання з метою самоосвіти для реалізації принципів здоров'язбереження у професійній діяльності та повсякденному житті; уміти самостійно визначати методи та засоби фізичного виховання необхідні для оздоровлення та самовдосконалення; уміти використовувати згідно методичних вимог фізичні вправи при організації самостійних фізкультурно-оздоровчих занять.

С. Толочко та А. Шкодин наголошують, що «відповідно до розуміння потенційних небезпек усяка людська діяльність є небезпечною, що означає неможливість забезпечити дотримання абсолютної безпечності для організації та здійснення професійних обов'язків» [8, с. 175-176]. За словами науковців, «просте знання правил поведінки та/або здійснення праці, що визначають дії людини в заздалегідь сформованих ситуаціях, не здатне забезпечити збереження здоров'я та життя. Компетентнісна парадигма безпекової підготовки фахівців

аграрної галузі пов'язана з формуванням загальних компетентностей, до яких у ролі основної належить здоров'язберігаюча» [8, с. 175-176].

Відповідно до Стандарту вищої освіти вважаємо за потрібне звернути увагу на такий програмовий результат, як: організувати результативні та безпечні умови праці [5]. При викладанні фізичного виховання було визначено такі результати навчання, як: уміти визначати етапи роботи для забезпечення безпечної та результативної праці (підготовка до роботи, основний зміст, завершення); уміти організувати безпечні умови праці (визначення небезпечних об'єктів; оптимальних рухів; раціональних дій).

Як бачимо, між екологічною та валеологічною компетентностями простежується тісний взаємозв'язок. У такому разі маємо підстави стверджувати, що формування вищезазначених компетентностей у студентів аграрних закладів вищої освіти повинно вирішуватися у комплексному поєднанні.

Т.Г. Шаповалова вказує, що «від розвитку системи еколого-валеологічної освіти, створення нового стилю ноосферного мислення значною мірою залежить формування здорового способу життя, зміцнення та збереження здоров'я. Результатом еколого-валеологічної освіти та виховання повинна стати еколого-валеологічна культура, що припускає компетентнісний підхід студента до своїх генетичних, фізіологічних можливостей, методів і засобів контролю, збереження і розвитку власного здоров'я як невід'ємної частки природи, уміння поширювати свої знання та передавати їх оточуючим. Чітко прослідковується взаємозв'язок між еколого-валеологічним вихованням, еколого-валеологічною культурою та ноосферним світоглядом» [9, с. 32].

Тобто закладання підґрунтя для формування еколого-валеологічної компетентності передбачає поступовий перехід від освіченості до синтезу думок і трансформацію в особливий спосіб мислення, що виявляється у поведінкових проявах, а згодом стає стилем життя.

Висновки. Проведений аналіз науково-педагогічної літератури показав, що формування еколого-валеологічної компетентності є важливою психолого-педагогічною проблемою, яка має вирішуватися з урахуванням усіх складових підготовки до майбутньої професійної діяльності. Тому потрібно приділити увагу визначенню компонентів готовності сформованості вищезазначеної компетентності, створенню відповідних умов для організації навчально-виховного процесу. Також, враховуючи специфіку аграрної галузі, маємо зосередити зусилля в процесі викладання навчальної дисципліни фізичне виховання на освоєнні студентами методів та засобів на еколого-валеологічних засадах.

Список використаних джерел

1. Абідова Т.С. Формування валеологічної компетентності у студентів фармацевтичного коледжу. *Педагогіка здоров'я*: зб. наук. праць VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 7-8 квітня 2017 р.). Чернігів, 2017. С. 12-14.
2. Авдеєнко І. Вплив освітнього середовища вищого навчального закладу на розвиток культури здоров'я студентів. *Молодь і ранок*. 2017. № 5. С. 105-110.
3. Бойчук Ю.Д. Сутність еколого-валеологічної культури майбутнього вчителя та науково-методична модель її формування. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Валеологія: сучасність і майбутнє «Теорія та методика навчання фізичній культурі та основам здоров'я»*. 2009. Вип. 6. С. 16-21.
4. Приходько Б., Буц Л. Екологічна освіта як базова складова сталого розвитку природи і суспільства. *Формування в закладі освіти компетентності екологічної грамотності та здорового життя*: матеріали III Всеукр. наук.-пед. інтер.-конф. (м. Суми, 20 листопада 2019 р.). Суми, 2019. С. 40-48.
5. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольствоспеціальності – 201 Агрономія. [Чинний від 2018-12-05]. Вид. офіц. Київ: Міністерства освіти і науки України, 2018. 16 с.
6. Стандарт вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності – 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. [Чинний від 2018-12-21]. Вид. офіц. Київ: Міністерства освіти і науки України, 2018. 33 с.
7. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти, ступеня вищої освіти – магістр, галузі знань 21 Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина. [Чинний від 2019-04-24]. Вид. офіц. Київ: Міністерства освіти і науки України, 2019. 18 с.
8. Толочко С., Шкодин А. Компетентнісна парадигма без пекової підготовки фахівців аграрної галузі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 28, 2002. С. 173-180. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/28_2020/part_4/27.pdf
9. Шаповалова Т.Г. Еколого-валеологічний підхід до формування здоров'язберезувальної компетентності студентів – майбутніх вчителів початкової школи. *Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12 жовт. Полтава, 2017. С. 29-36. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/9612>

10. Чистякова Л.О. Теорія і практика розвитку екологічної культури майбутніх учителів трудового навчання : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Кропивницький, 2021. 525 с.

References

1. Abidova T.S. (2017). Formuvannia valeolohichnoi kompetentnosti u studentiv farmatsevtichnoho koledzhu [Formation of valeological competence in students of the College of Pharmacy]. *Health education: VII Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia (7-8 kvitnia 2017 roku) – VII Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 12-14). Chernihiv: FOP V.V. Petrov [in Ukrainian].
2. Avdeienko I. (2017). Vplyv osvitnoho seredovyshcha vyshchoho navchalnoho zakladu na rozvytok kultury zdorov'ia studentiv [The influence of educational environment of the higher educational institution on the development of health culture of students]. *Molod i ranok*, 5, 105-110 [in Ukrainian].
3. Boichuk Yu.D. (2009). Sutnist ekolohe-valeolohichnoi kultury maibutnoho vchytelia ta naukovo-metodychna model yii formuvannia [The essence of ecological and valeological culture of the future teacher and scientific and methodological model of its formation]. *Teoriia ta metodyka navchannia fizychnii kulturi ta osnovam zdorovia*, 6, 16-21 [in Ukrainian].
4. Prykhodko B., Buts L. (2019). Ekolohichna osvita yak bazova skladova staloho rozvytku pryrody i suspilstva [Environmental education as a basic component of sustainable development of nature and society]. *Formation of competences of ecological literacy and healthy living in an educational institution: III Vseukrainska naukovo-pedahohichna Internet-konferentsiia (20 lystopada 2019 roku) – 3-rd Ukrainian Scientific and Pedagogical Internet Conference*. (pp. 40-48). Sumy: FOP Tsoma [in Ukrainian].
5. Standart vyshchoi osvity Ukrainy pershoho (bakalavrskoho) rivnia osvity stupenia vyshchoi osvity – bakalavr haluzi znan – 20 Ahrarni nauky ta prodovolstvo spetsialnosti – 201 Ahronomiia [Standard of higher education of Ukraine of the first (bachelor's) level of education of the degree of higher education – bachelor of knowledge – 20 Agricultural sciences and food specialties – 201 Agronomy]. (2018). December 2018. Kyiv : Ministerstva osvity i nauky Ukrainy [in Ukrainian].
6. Standart vyshchoi osvity Ukrainy pershoho (bakalavrskoho) rivnia osvity stupenia vyshchoi osvity – bakalavr haluzi znan – 20 Ahrarni nauky ta prodovolstvo spetsialnosti – 204 Technology of production and processing of livestock products [Standard of higher education of Ukraine of the first (bachelor's) level of education of the degree of higher education – bachelor of knowledge – 20 Agricultural sciences and food specialties – 204 Technology of production and processing of livestock products]. (2018). December 2018. Kyiv : Ministerstva osvity i nauky Ukrainy [in Ukrainian].
7. Standart vyshchoi osvity Ukrainy druhoho (mahisterskoho) rivnia osvity stupenia vyshchoi osvity – mahistr, haluzi znan 21 Veterynarna medytsyna spetsialnosti 211 Veterynarna medytsyna [Standard of higher education of Ukraine of the second (master's) level of education, degree of higher education – master, field of knowledge 21 Veterinary medicine specialty 211 Veterinary medicine]. (2019). April 2019. Kyiv : Ministerstva osvity i nauky Ukrainy [in Ukrainian].
8. Tolochko S., Shkodyn A. (2002). Kompetentnisna paradyhma bez pekovoï pidhotovky fakhivtsiv ahrarnoi haluzi [Competence paradigm of safety training students of agricultural sphere occupational]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 28, 173-180 Retrieved from ftp: http://www.afhn-journal.in.ua/archive/28_2020/part_4/27.pdf [in Ukrainian].
9. Shapovalova T.H. (2017). Ekolohe-valeolohichni pidkhid do formuvannia zdorov'iazberzhuvalnoi kompetentnosti studentiv – maibutnikh vchyteliv pochatkovoï shkoly [Ecological and valeological approach to the formation of health-preserving competence of students – future primary school teachers]. *Problems of reproduction and protection of biodiversity of Ukraine: Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia (12 zhovtnia 2017 roku) – Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 29-36). Poltava [in Ukrainian]. Retrieved from ftp: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/9612>
10. Chystiakova L.O. (2007). Teoriia i praktyka rozvytku ekolohichnoi kultury maibutnikh uchyteliv trudovoho navchannia [Theory and practice of development of the ecological culture of future teachers of labor education and technologies in the process of level training]. *Doctor's thesis*. Kropyvnytskyi [in Ukrainian].

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.3K(147).40

УДК 378.147:37.026.9: 615

Копочинська Ю.В.

доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії,
ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Ю. Бугая», м. Київ
ORCID: 000-0001-5018-3747

Сущенко Л.П.

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, м. Київ
ORCID: 0000-0002-2461-3739

Котенко О.Ю.

викладач кафедри фізичної терапії,
ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Ю. Бугая», м. Київ
ORCID: 0000-0002-9696-0983

**ПРАКСЕОЛОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 227 «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ»**